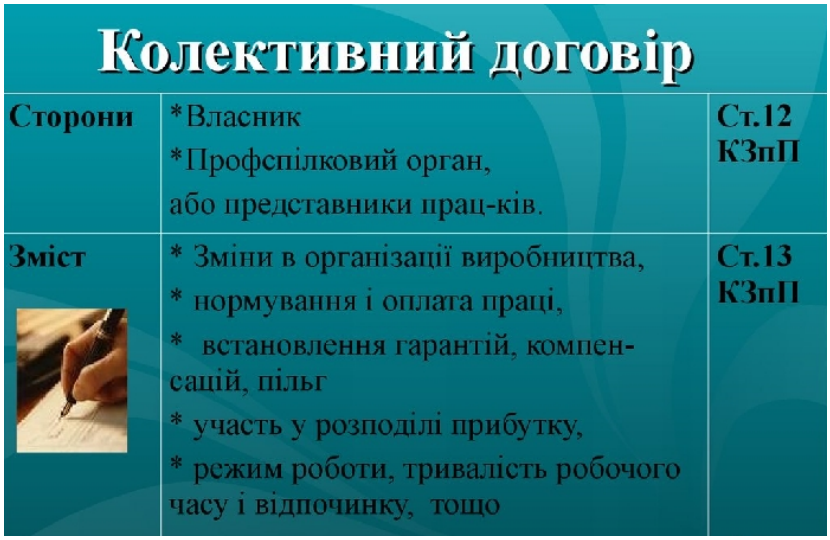

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на звернення спілчан щодо обрання представника трудового колективу для підписання колективного договору за наявності профспілкової організації роз'яснює наступне.

Як вбачається з наданої спілчанами інформації, зборами трудового колективу загальноосвітнього навчального закладу обрано представника трудового колективу для підписання колективного договору, який його і підписав. При цьому, в закладі створено та діють дві первинні профспілкові організації.

Звертаємо увагу, що згідно з вимогами чинного законодавства обрання представника трудового колективу для підписання колективного договору можливе лише у разі відсутності на підприємстві (установі, організації, закладі) профспілкової організації.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 12 Кодексу законів про працю України колективний договір укладається між власником або уповноваженим ним органом (особою), з однієї сторони, і первинними профспілковими організаціями, які діють відповідно до своїх статутів,а у разі їх відсутності
– представниками, вільно обраними на загальних зборах найманих працівників або уповноважених ними органів, з другої сторони.

В ч. 1 ст. 3 Закону України «Про колективні договори і угоди» говориться про те, що колективний договір укладається між роботодавцем з однієї сторони і одним або кількома профспілковими органами, ау разі відсутності таких органів– представниками

працівників, обраними і уповноваженими трудовим колективом з іншої сторони.

Редакція цих законодавчих норм дещо відрізняється за визначенням сторін колективного договору, але вони єдині в тому, що колективний договір може бути укладений уповноваженим представником трудового колективу тільки у разі відсутності на підприємстві профспілкової організації.

В ч. 1 ст. 4 Закону України «Про колективні договори і угоди» та ч. 2 ст. 4 Закону України «Про соціальний діалог в Україні» також вказується на те, що право на ведення переговорів і укладення колективних договорів на локальному рівні надається стороні працівників, суб'єктами якої є первинні профспілкові організації, ав разі їх відсутності– вільно обраним для ведення колективних переговорів представникам (представнику) працівників; стороні роботодавця, суб'єктами якої є роботодавець та/або уповноважені представники роботодавця.

Відповідно до ч. 2 ст. 12 Кодексу законів про працю України, ч.ч. 2, 3, 4 ст. 4 Закону України «Про колективні договори і угоди» за наявності на підприємстві, в установі, організації кількох первинних профспілкових організацій, вони повинні на засадах пропорційного представництва (згідно з кількістю членів кожної первинної профспілкової організації) утворити об'єднаний представницький орган для ведення переговорів та укладення колективного договору. В цьому разі кожна первинна профспілкова організація має визначитися щодо своїх конкретних зобов'язань за колективним договором та відповідальності за їх невиконання. Первинна профспілкова організація, що відмовилася від участі в об'єднаному представницькому органі, позбавляється права представляти інтереси працівників при підписанні колективного договору.

У разі недосягнення згоди щодо колективного договору у спільному представницькому органі загальні збори (конференція) трудового колективу приймають найбільш прийнятний проект колективного договоруі доручають профспілці або іншому уповноваженому трудовим колективом органу, який розробив проект, на його основі провести переговори і укласти затверджений загальними зборами (конференцією) колективний договір від імені трудового колективу з роботодавцем.

Згідно з ст. 6 Закону України «Про колективні договори і угоди»забороняється будь-яке втручання, яке може обмежити законні права працівників та їх представників або

заборонити їх здійснення, з боку органів представницької і виконавчої влади та господарського управління, політичних партій, роботодавців при укладенні та виконанні колективних договорів, угод. Не допускається ведення переговорів та укладення колективних договорів і угод від імені працівників організаціями або органами, які створені чи фінансуються роботодавцями, політичними партіями.

(За матеріалами сайту ЦК Профспілки працівників освіти і науки України)